

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

1.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 แตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 315 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 105 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2551 : 1)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนครู จำนวน 83 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 83 คน รวม 249 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 82 ข้อ และแบบปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาและหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.98

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.3.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม

3.3.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบมาใส่รหัสและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.3.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.3.4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยหา

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่าง

3.3.5 นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อรายด้านและโดยรวม

3.3.6 เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Tukey

3.3.7 ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 3 นำมาวิเคราะห์และเขียนเชิงพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีข้อค้นพบดังนี้

4.1 ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการแนะแนว, ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.91$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้, ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน, ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.90$) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X}=4.89$)

4.2 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน 13 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือก หนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 4 ด้าน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น เมื่อทดสอบรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความคิดเห็น แตกต่างจากประธานกรรมการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหาร สถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ความถี่สูงสุด พบว่า เป็นรายด้านแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น คือ ควรวิเคราะห์ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน ด้านการวางแผนด้านวิชาการ คือ ควรมีการประชุมวางแผนและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ เทคนิควิธีการสอนขาดความน่าสนใจ เพราะใช้ วิธีสอนแบบเดียวกันเกือบทุกแผนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา คือ ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร โดยการพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ควรจัดสาระการเรียนรู้ให้มีหลากหลาย เพื่อผู้เรียน สามารถเรียนได้ตามความสนใจ และมีรูปแบบการจัดกิจกรรมควรมีหลากหลาย ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ ควรจัดทำแผนและโครงการที่เกี่ยวกับการ วัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นแนวเดียวกัน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา คือ ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในสถานศึกษา แล้วนำผลวิจัยมาพัฒนา กิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ ควรส่งเสริมให้ครูใช้ แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ นักเรียน ได้แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านการนิเทศการศึกษา คือ ควรจัดให้มีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำหรือ ความพยายามให้ผู้ทำกรนิเทศร่วมกันในการวางแผนและประเมินผลการนิเทศ ด้านการแนะแนว คือ ควรติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด ตลอดจนให้การช่วยเหลือ ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือ ควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานการศึกษาชาติ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ ควรพัฒนาหลักสูตรและจัดฝึกอบรมในด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน แบบบูรณาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ ควรส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครอง ศิษย์เก่า นักเรียนหรือสถาบันการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ ควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และร่วมกับชุมชนจัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คือ ครูทุกคนต้องศึกษาระเบียบและแนวปฏิบัติในงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ ควรคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ ควรจัดทำสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของนักเรียน

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากจะตั้งอยู่ในชนบทที่ยังขาดความพร้อมในการจัดการศึกษาทั้งด้านงบประมาณสนับสนุนหรือด้านบุคลากรที่ยังไม่เพียงพอต่อการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น ต้องแก้ปัญหาโดยการจัดการเรียนการสอนรวมกันหรือถ้ามีครบชั้นพอดี แต่บางครั้งก็ครูบางคนมีภารกิจจำเป็นต้องมีครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน ต้องทำหน้าที่แทนหรือบางครั้งก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบแทน ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะเป็นตัวแทนของชุมชนที่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาก็ยังไม่มีบทบาทที่ชัดเจนมากนัก เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่มาจากหลากหลายสาขาอาชีพ และมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางนโยบายในการจัดการศึกษายังมีน้อยส่งผลให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิชาติ บุตรภิมย์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดนำสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมเดช นามเกตุ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิรักษ์ นาเดาะห์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงาน วิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาบุคลากร มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการแนะแนว, ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการแนะแนวเป็นการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครูได้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวันให้กับนักเรียน โดยครูจะต้องมีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่ครูแนะแนวครูที่ปรึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกรอบรู้ให้กับนักเรียน เมื่อบุคลากรครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนน้อยจึงทำให้ครูที่ทำหน้าที่ดังกล่าวไม่เห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่มีปัญหามากที่สุด เพราะการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แต่ในสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กพบว่า นักเรียนส่วนมากยังขาดความพร้อมในการเรียนรู้ให้เป็นคนดี คนเก่ง และ

ปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะมีสาเหตุหลายประการ เช่น ขาดความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครอง หรือปัญหาจากสถานศึกษามีบุคลากรครูไม่เพียงพอกับชั้นเรียน ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้อย่างเต็มที่ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการในด้านดังกล่าวมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิชาติ บุตรภิมย์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

5.2 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและเป็นรายด้าน 13 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความคิดเห็นแตกต่างจากประธานกรรมการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากบทบาทในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและการกำหนดนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนของประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชนที่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมยังมีน้อย อีกทั้งประธานกรรมการสถานศึกษายังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของกันและกัน วิธีทำงานยังไม่ประสานสอดคล้องกัน หรือกันนี้ประธานกรรมการสถานศึกษาส่วนมากขาดประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ จึงทำให้มีความคิดเห็นต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิชาติ บุตรภิมย์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีความถี่มากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรจัดทำสื่อการเรียนให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้เพราะสื่อการเรียนการสอนถือเป็นปัจจัยทางการศึกษาที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากสื่อ

การเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแล้วการเรียนรู้จะสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เรียนเป็นอย่างดี มีบรรยากาศในการเรียนที่ไม่น่าเบื่อหน่าย รวมถึงการจัดทำสื่อให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ล้วนแต่สร้างบรรยากาศให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้นได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวิทย์ ขาวนอก (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า การจัดลำดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนเอกชนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมเดช นามเกตุ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย คือ รัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้สำหรับจัดซื้อหนังสือ เอกสาร และวัสดุ ประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

6.1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการแนะแนวมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักให้ครูได้เห็นคุณค่าของการแนะแนว โดยจัดให้มีการสำรวจติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้รู้จักและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคลพร้อมทั้งการให้การช่วยเหลือ จัดให้มีบริการสารสนเทศการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน รวมถึงการส่งต่อในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

6.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ประชุมวางแผนการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติในงานด้านวิชาการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับส่วนกลาง โดยแจ้งให้ทุกคนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน

6.1.3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง สามารถคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาได้เอง

6.1.4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดทำแผนและโครงการวัดผลประเมินให้เป็นแนวเดียวกัน โดยส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินตามสภาพจริง มีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินที่หลากหลาย ชัดเจน ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน

6.1.5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในด้านการจัดการศึกษา การจัดให้ครูครบชั้นเรียน โดยเฉพาะงานธุรการหรือครูสนับสนุนเพื่อให้สามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างเต็มที่

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรทำการศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพในการพัฒนาต่อไป

6.2.2 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กับเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีมาตรฐานและเป็นแนวทางการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน